

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської філології

Курсова робота
з корейської філології
на тему:

АНТРОПОНІМІКА КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

Студентки групи Пкор 21-20
Кафедра корейської і японської філології
денної форми навчання
Освітньої програми:
Корейська мова та література і переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.06 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська
Найдич Валерії Олександрівни

Науковий керівник:
к.ф.н., доц. Охріменко В.О.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 АНТРОПОНІМИ ЯК ОСОБЛИВИЙ ПЛАСТ ЛЕКСИКИ: СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АНТРОПОНІМІВ	6
1.1. Ономастика як основа антропонімічної системи.....	6
1.2. Поняття антропонімічної системи та її класифікація.....	7
1.3. Специфіка антропонімів.	10
1.4. Фонетичні особливості антропонімів.	14
РОЗДІЛ 2 СПЕЦИФІКА СИСТЕМИ АНТРОПОНІМІВ У КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.	16
2.1. Структура традиційної корейської антропоніміки.	16
2.2. Чоловічі та жіночі імена у корейській мові.....	20
2.3. Корейські прізвища, псевдоніми, прізвиська.	24
ВИСНОВОК.....	33
ANNOTATION.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37

ВСТУП

Імена та назви завжди грали особливу роль. З з'ясування імені починається знайомство людей один з одним. Власне ім'я людини відіграє важливу роль не тільки в житті самої людини, а й у мовному середовищі, в якому існує особистість. Ім'я, прізвища, патроніми, псевдоніми поряд з усіма іншими видами антропонімів допомагають ідентифікувати людину, виділити її з кола оточення. Та навіть більше - власні імена несуть у собі культурні та релігійні здобутки людей.

Майже у всьому світі вірять, що ім'я, дане людині при народженні, має особливу, навіть містичну, силу. Імена несуть у собі пам'ять поколінь, культурні вірування та традиції. Дітей часто називають іменами великих предків, щоб зберегти родову пам'ять та передати її наступним поколінням. Здавна наші предки вірили, що імена та прізвиська мають свої особливі містичні значення. Батьки з особливою любов'ю підбирали імена своїм дітям, бо вони захищали нащадків та вказували їм шлях у майбутньому.

Історично імена та назви були важливою невід'ємною частиною культури різних племен, націй та народностей. Імена були носіями культури та традицій. Вони передавалися у легендах, казках, поемах, переказах, записувалися на всілякі матеріали та предмети, які могли передавати інформацію, а з ними й частинку культури наступним поколінням.

Принципи утворень імен і назв у кожній культурі має свої особливості та специфіку, які беруть початок у давнину. Для того, щоб зрозуміти принципи, закономірності та особливості сучасних систем власних назв, необхідно вивчати ономастичну систему в історичному аспекті.

Ономастика (від грецького *ONOMA* – ім'я, назва) – спеціальна історична дисципліна, що вивчає власні імена, їх функціонування в мові і суспільстві, закономірності їх утворення, розвитку і постійних перетворень. Вона виникла в

результаті взаємодії досліджень з історичного джерелознавства і лінгвістики. («Українська ономастика: здобутки та проблеми», 2007, с. 262).

Ономастика є дуже цінним розділом сучасного мовознавства, комплексною науковою лінгвістичною дисципліною, наповнена своїм термінологічним словником, колом проблем, історією дослідження та власними методами дослідження.

Ономастичні дослідження допомагають виявляти шляхи міграцій та місця колишнього розселення різних народів, мовні та культурні контакти, давніший стан мов та співвідношення їх діалектів. Дослідження власних назв представляє велику важливість завдяки специфічним закономірностям їх передачі та збереження. Внаслідок своєї соціальної функції - служити простою індивідуалізуючою вказівкою на певний предмет - власне ім'я здатне зберігати свою основну значущість при повному затемненні його етимологічного значення, тобто при повній неможливості пов'язати його з якими-небудь іншими словами тієї ж мови.

Звідси — неймовірна довговічність власних назв, що зберігаються не тільки при революційних зрушеннях в історії певної мови, але навіть при повній зміні однієї системи мови іншою. Тим самим встановлюється можливість шляхом етимологічного роз'яснення тих чи інших назв встановити характер мови, якою було вперше створено відповідне найменування.

Таким чином, ономастика дає найцінніший матеріал для історії, встановлюючи місця поселень і шляхи міграцій народів, які часто зникали, характеризуючи місцеві міфи, даючи уявлення про тип поселень, про суспільні та сімейні відносини.

Мета курсової роботи полягає у спробі вивчення антропонімів у корейській мові, їх особливостей, специфіки та структурної системи антропоніміки, проблеми при транскрибуванні антропонімів, способи їх утворення.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- Дослідити антропоніми як етнокультурну складову світу
- Функції антропонімів як лексичних одиниць
- Дослідити антропоніміку Китаю, у зв'язку з її впливом на антропоніміку корейської мови
- Дослідити антропоніміку Кореї

Об'єктом дослідження є фразеологічні одиниці, що містять власне ім'я в корейській мові.

Предметом дослідження є місце власних імен в корейській мові.

Методологія дослідження базується на процесі аналізу антропонімів корейської мови з використанням описового методу.

Теоретична цінність дослідження визначається тим, що такий аналіз дозволить прояснити зв'язок мови з культурою націй та місце, яке займає власне ім'я в корейській лінгвістиці.

Практична цінність данної роботи полягає у тому, що вона може бути використана під час читання теоретичного курсу лексикології сучасної корейської мови.

Структура курсової роботи: Загальний обсяг становить вступ, два розділи з висновками до кожного з них, висновок до всієї роботи, список використаних джерел.

У Вступі визначено мету та завдання данної роботи, також зазначено предмет та об'єкт дослідження. У Розділі 1 пояснюється поняття антропонімії та особливості української антропонімічної традиції. У Розділі 2 розкривається структура та особливості корейських антропонімів.

РОЗДІЛ 1 АНТРОПОНІМИ ЯК ОСОБЛИВИЙ ПЛАСТ ЛЕКСИКИ: СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АНТРОПОНІМІВ

1.1. Ономастика як основа антропонімічної системи.

Ономастикою називають спеціальну дисципліну, що вивчає власні імена й назви, їх функціонування та будову в мові й суспільстві, основні закономірності їх утворення і розвитку (Дзира Я. І., 2003). Ономастика виникла поряд з історичним джерелознавством і лінгвістикою. Та доволі довго була їх невід'ємною частиною. Найменшою часткою ономастики прийнято вважати власне наймення, або онім. У свою чергу власні імена можуть не тільки ідентифікувати названу особу або предмет, а й містити відомості про історичну епоху, в якій виникла назва, етнос, у якому утворилася назва та мову, якою створена назва і багато іншого (Кравченко Л. О., 2014, с.12).

Власні назви або оніми - найдавніше антропонімне утворення. За висловом давньогрецького співця Гомера, особа ніколи не була безіменною.

Власні імена виникли в процесі розвитку мови, з появою у людства потреби в ідентифікації як самих себе, так і елементів довкілля. Тривалий час ономастика вважалася лише частиною таких дисциплін, як географія, історія, лінгвістика, археологія, етнографія (Зубко А., 2007).

У наукових дослідженнях відокремлюють два основні підходи вивчення ономастики:

1. Власні імена розглядалися як історичне джерело.
2. Власні імена використовувались в дослідженнях з історії мови.

Таким чином, оніми, поділились на форми власної назви та її конкретного змісту. Філологія вивчає лексичні форми та їх особливості. А історична наука вивчає її конкретний зміст та інтерпретацію. Тому ономастика є частиною лінгвістики, а історична наука розглядає ономастику як спеціальну допоміжну історичну дисципліну, що вивчає оніми як особливий історичний матеріал.

Пізніше ономастика стала самостійною наукою. Результати досліджень власних імен, у свою чергу, використовуються в етнографії, археології і багатьох інших науках.

Як згадувалось раніше, ономастика вивчає власні імена та назви, тому найменшою часткою ономастики є онім. Важливо пам'ятати, що онім є загальним поняттям в антропології та топоніміці. Онім маючи обширне значення, позначає власне наймення загалом, включаючи власні імена та назви. У багатьох наукових працях поняття онім є синонімом власного імені та назви.

Особливості онімів виявляються у їх особливих функціях, які вимагають особливого способу іншомовної передачі особових імен. Власні назви називають, ідентифікують і відрізняють людей, а також передають певну інформацію про них. Здатність оніма називати людину є його головною властивістю. Але крім цього, власні імена мають інформативний компонент, завдяки чому можна дізнатися соціальний статус, етнічне чи регіональне походження. Цей тип розпущання омонімів безпосередньо залежить від мовних здібностей мовця. Тобто, передаючи власне ім'я іноземною мовою, воно повинно мати не лише номінативну функцію, але й інші інформаційні чи характеристичні функції.

Під час використання оніми змінюють свою форму під впливом інших мов. Тому аналіз онімів в першу чергу здійснюється за допомогою різних мовознавчих методів. Це дозволяє визначити приналежність оніму до певної мови, відтворити його початкову форму і вимову, встановити історичну епоху, коли він виник, визначити вплив на нього інших мов або діалектів однієї мови, визначити напрями його мовної трансформації. Без визначення всіх етапів розвитку конкретного оніма неможливо характеризувати його як історичне джерело.

1.2. Поняття антропонімічної системи та її класифікація

Антропоніміка – це частина ономастики. Вона вивчає систему особових імен. Антропологія – спеціальна історична дисципліна, яка входить до складу ономастики. До них належать особові імена, імена по батькові (патроніми), прізвища, прізвиська, псевдоніми, криптоніми, а також найменування міфологічних, фольклорних і літературних персонажів (Дзира Я. І., 2003).

Антропоніміка відокремилась в окрему галузь ономастики в 60-70х рр. 20ст. Раніше на позначення антропоніміки в наукових працях часто вживався термін «ономастика». У 60-х роках почалось системне наукове дослідження української антропонімії (праці Л. Гулицької, Ю. Редька, М. Худаша, П. Чучки, А. Сухомлина, Р. Керсти та багатьох інших науковців).

Особисті імена стосуються власних назв людей а також різних класів імен. Це пояснюється розвитком та історією народної культури, особливістю психології людей, традиціями тощо (Олійник Т. С., 2001). У майбутньому це вплине на широкую класифікацію антропонімів.

Класифікація антропонімів створюється за багатьма різними критеріями, враховуючи інформаційний зв'язок імен з людьми, джерела, з яких виходять власні імена, лексико-фонетичне оформлення особистих імен (Олійник Т. С., 2001).

Хоча антропоніми позначають назви людей, вони стосуються різних категорій імен, які можна пояснити з таких аспектів, як історія культури, психологічні характеристики людини та традиції (Олійник Т. С., 2001).

Основна класифікація власних імен базується на їх конкретному значенні та розміщується в імені людини з урахуванням вигаданих, міфологічних і релігійних персонажів, тварин. Тож, існують такі види антропонімів:

1. Повне ім'я – ім'я людини, яке складається з декількох іменних слів. Воно має традиційний та офіційний формат, який дозволяє будь-кому повністю персоналізуватись (Юридична енциклопедія, 1998).

2. Особові імена – ім'я дане людині при народженні, здійснює називну та ідентифікаційну функції. Часто використовують ім'я людини у поєднанні з прізвищем (Власні імена людей, 2005).

3. Патроніми – імена по батькові. У більшості мовах не використовуються та найчастіше зустрічаються у слов'янських мовах.

4. Прізвища – родова або сімейна спадкова назва. У більшості народів прізвище визначає родову приналежність, що передається від покоління до покоління. Може займати місце як перед, так і після повного імені. Як правило, прізвища передаються у сім'ї від чоловічого роду (Юридична енциклопедія, 2003).

5. Родові імена – займають більш важливу ступінь, ніж прізвища. Тобто, коли жінка виходить заміж, то вона змінює своє прізвище на прізвище чоловіка, але її родове ім'я залишається незмінним (Падалка Р. М., 2014).

6. Андронім або маритонім – коли жінку називають за іменем, прізвищем чи прізвиськом її чоловіка (Чучка П. П., 2000).

7. Мононім – імена, що складаються лише з одного слова та використовуються замість традиційних повних імен та прізвищ. Тобто – це людина, до якої звертаються під одним ім'ям.

8. Прізвисько – додаткове ім'я, що надається людині оточуючими з погляду на характерні риси зовнішності, характеру або завдяки професіям та різним життєвим обставинам (Чучка П. П., 2000).

9. Псевдонім – ім'я, прізвище або авторський знак, яким користується людиною замість власного прізвища у своїй публічній діяльності. Псевдоніми зазвичай мають письменники, актори, сіваци та інші діячі культури та мистецтва (Словник української мови, том 8, 1977).

10. Зооніми – імена та клички тварин. Існують такі різновиди зоонімів, як кіноніми – клички собак, феліноніми – клички котів, гіппоніми – клички коней тощо (Кирилюк О. Л., 2006).

11. Нікнейми – імена або прізвиська, які люди видумують та використовують замість власних імен у мережі інтернет (Попова А. В., 2017).

12. Назви літературних творів, героїв фольклору, міфів.

13. Етноніми – це антропоніми, утворені від назви народів або народностей, тобто – це назва етнічної групи людей (Нова філологія. Збірник наукових праць, 2010).

1.3. Специфика антропонімів.

Антропонім - це власне ім'я (набір імен), офіційно присвоєне окремій людині як його розпізнавальний знак. Антропонім називає, але не приписує жодних фізичних властивостей. Але антропоніми все ж таки не є лише ярликами, які не приписують абсолютно ніяких властивостей і не повідомляють про нього жодної інформації. Інформація, яку повідомляє нам антропонім, трохи іншого роду, ніж ознаки з яких складається значення імен загальних. Антропоніми мають поняттєве значення, в основі якого лежить уявлення про категорію, клас об'єктів. Цьому значенню властиві, як правило, такі ознаки:

а) вказівка на те, що носій антропоніма — людина: 민수, 은희 навідміну від 서울, 한강;

б) вказівка на належність до національно-мовної спільноти

в) вказівка на стать людини: 정택, 영진 навідміну від 지혜, 수연.

Тому закономірно, що зі спільності мовних компонентів значень, в антропонімів особливо важливою роллю є розрізняльна функція форми. Коли ми вперше чуємо в мові або зустрічаємо в тексті антропонім, то він лише вказує на якесь широке коло людей (наприклад, ім'я 수빈 повідомляє, що йдеться про

чоловіка, імовірно представника корейської етнічної спільноти) і лише частково індивідуалізує референта, відмежовуючи його від носіїв інших імен, але не від власників того самого імені. Однак у мовній практиці антропонім поступово набуває здатності до більш точної ідентифікації людини. Це відбувається тоді, коли певне коло осіб пов'язує знання низки відомих їм ознак даної людини з її ім'ям. Щоправда, поза цим колом осіб ці ознаки можуть бути невідомі. Таке коло людей, яке характеризується соціальною чи територіальною спільністю будь-якого роду (сім'я, коло знайомих, професійний колектив, населення будь-якої місцевості тощо), і є тією комунікативною сферою, або сферою спілкування, в якій реалізується індивідуалізація людини.

Поодинокі та множинні антропоніми

Зрозуміло, кожна людина неспроможна мати унікальне, лише йому одному властиве ім'я. Як особисті імена, і прізвища, взяті власними силами, мають безліч носіїв. Поза конкретною ситуацією чи сферою спілкування імена 성원, 성미, 민수 тощо. не вказують на будь-яку конкретну людину. Такі імена, які в мовній свідомості колективу не пов'язуються переважно з якоюсь однією людиною, називаються множинними антропонімами. Інші антропоніми також належать безлічі людей, але передусім пов'язані з кимось одним. Це імена людей, які здобули широку популярність (박지성, 김대준, і т.д.). Такі власні імена будемо називаються одиничними антропонімами.

Поодинокі антропоніми не вимагають уточнювального контексту, оскільки їхня комунікативна сфера — весь мовний колектив. Це демонструють, зокрема, ті випадки, коли антропонім вводиться в текст без будь-яких пояснень і коли на підставі тексту неможливо встановити, кому належить це ім'я. Екстралінгвістичний фактор — широка популярність людини у суспільстві — знаходить лінгвістичний вираз у тому, що поодинокі антропоніми не потребують супровідного контексту уточнювального характеру, а їхні референти не залежать від вузької комунікативної сфери. Робимо висновок, що відомої інформації про носія імені входить у значення одиничного антропоніма як одиниці мови.

Переносні значення антропонімів

У переносному значенні антропоніми виступають у тих випадках, коли вони є засобом образної характеристики та можуть бути віднесені до інших референтів, ніж у прямій номінативній функції. Тому у ряді робіт це явище називається вторинним перейменуванням. "У стилістичному плані вторинне оказіональне перейменування є джерелом образної експресії та лежить в основі формування низки лексичних стилістичних прийомів, таких як метафора, метафоричний епітет, метонімія, антономазія". Множинні антропоніми набувають вторинної номінативної функції завдяки випадково утворюваним асоціаціям, які згодом закріплюються в мовній практиці. Переносні значення цієї категорії імен можуть утворюватися на основі однієї з трьох ознак:

- 1) ознака приналежності до людського суспільства;
- 2) родовий;
- 3) мовно-національний.

Однак, як зазначалося, великі групи множинних антропонімів не відрізняються один від одного за набором семантичних ознак. Тому вибір того, а не іншого імені в переносному значенні певною мірою випадковий. Для утворення найменування зі значення що класифікується використовуються найпоширеніші імена.

Наприклад: 나는 일방 민수인데 사장까지 올라갔다.

Основою переносного значення, крім загальних поняттєвих ознак значення антропоніма, часто стають відносно випадкові асоціативні ознаки. Характер асоціативних зв'язків може бути різним. Асоціації соціального порядку пов'язані з поширеністю імені в тому чи іншому суспільному середовищі, а іноді й з його історією.

Переносні значення поодиноких антропонімів

На відміну від множинних, поодинокі антропоніми мають багатшу смислову структуру. Це дозволяє їм регулярно виступати як словесний знак, що характеризується, при вторинній номінації. Якщо умовно уявити собі певний шлях, який власне ім'я долає у напрямі перетворення на ім'я загальне, то найближче до первинного значення власне ім'я опиняється в порівняннях. Подальше перенесення номінації може йти за двома можливими напрямками: метафора (перенесення найменування за подібністю) та метонімія (перенесення найменування за суміжністю). Поодинокі антропоніми легко залучаються як в один, так і в інший процеси: коло діяльності, його зв'язки із навколишнім світом такі широкі, що включають найрізноманітніші відносини подібності та суміжності.

Наприклад: 아기구, 예뻐라. 이나영같이 생겼다.

Відмінною рисою порівняння є те, що порівняння набуває формального виразу у вигляді таких слів, як: 처럼, 같이 똑같이, 비슷하다 та інші.

У цілому антропоніми, обрані з цілями порівняння, виступають у тексті у своєму основному значенні, тобто називають свого початкового носія. Однак серед усіх різноманітних характеристик людини виділяється якась одна риса, яка прямо називається в тексті та за якою іншу людину порівнюють з ним.

Проте таке порівняння проводиться не серйозно, а є засобом додаткової образності тексту. Тому можна говорити про те, що таке порівняння стає вихідною точкою для утворення у власних назв переносного значення, в основу якого кладеться названа в порівнянні ознака. Під антропонімічною системою розуміють сукупність, іменування людей у мовній та національній своєрідності. Види та форми зв'язків у сучасній антропонімічній системі мов дуже різноманітні та водночас самотутні порівняно з апелювальною лексикою. За своєю структурно-семантичною організованістю окремі ділянки антропонімічної лексики явно поступаються звичайній лексиці.

1.4. Фонетичні особливості антропонімів.

Внаслідок тривалого ігнорування ономастичного матеріалу при описі окремих мов та активізації дослідницької роботи лише за останні роки в лінгвістиці виявляються відсутність елементарних відомостей про імена даної мови, їх наголос, форми та словотвори («Теорія і методика ономастичних досліджень», с. 199). Недостатньо вивченими є фактичні перетворення повного імені, що відбуваються за його усічення.

Фонетична структура слова, зокрема і власних імен, має на увазі як його акцентні, так і складові характеристики.

Проблеми визначення складової структури номінальних, зокрема, і ономічних слів повною мірою зумовлені також відсутністю єдиного визначення мови, як у спеціальній, так і у навчальній літературі. Так, у словнику німецької дослідниці Х. Бусман наголошується таке: «Склад – це фонетико-фонологічна одиниця слова та мови, яка виявляється інтуїтивно, але не має єдиного наукового визначення» (Х. Бусман, с. 684).

Висновок до Розділу 1

Антропонімія – це частина науки ономастики, яка вивчає власні імена, її будову, функціонування, їх розвиток, зміни та основні шляхи їх утворення. З моменту зародження ономастика вважалась частиною лінгвістики та історії. Пізніше з'являється два підходи для наукових досліджень ономастики.

У другій половині 19 століття – на початку 20 століття ономастику виділяють як окрему науку. Тобто, сучасна ономастика – це результат мовного та культурного життя народу.

Оніми або власні імена – найменші частки ономастики. Вони включають в себе топоніми та антропоніми, які є онімами, але у більш вуському сенсі.

Антропоніміка є найбільшою ділянкою ономастики, яку часто відносять до спеціальної історичної дисципліни. Через те, що власні імена людей виконують

не тільки роль індифікатора, але й відображають культурність та історичність народу. Антропоніми мають поняттєве значення, в основі якого лежить уявлення про категорію об'єктів, також вони поділяються на поодинокі та множинні антропоніми. У переносному значенні антропоніми можуть виступати у тих випадках, коли вони є засобом образної характеристики та можуть бути віднесені до інших референтів, ніж у прямій номінативній функції.

Отже антропонімія – є важливою частиною лінгвістичної системи мови, за допомогою якої народи мають змогу ідентифікувати людей, таким чином створюючи особистість.

РОЗДІЛ 2 СПЕЦИФІКА СИСТЕМИ АНТРОПОНІМІВ У КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.

Власні імена займають значне місце у складі лексики будь-якої мови, у тому числі корейської. Вони служать для назв людей і тварин, географічних об'єктів, різних об'єктів матеріальної та духовної культури.

Одне з найчастіших питань, з яким доводиться стикатися будь-якій людині, яка має справу з Кореєю та корейцями – це питання про корейські імена та прізвища. Насправді незнання багатьох особливостей корейських прізвищ та імен часто призводить до непорозумінь та кумедних ситуацій.

2.1. Структура традиційної корейської антропоніміки.

Корейське ім'я складається з прізвища, як правило, це завжди один склад, і імені, зазвичай два склади, що йдуть за ім'ям (але буває, що ім'я складається і з одного складу). Жінки, вступаючи в шлюб, не беруть прізвище чоловіка, але діти носитимуть прізвище батька. Ім'я, як і прізвище часто записується з допомогою ханча (한자) — китайських ієрогліфів, які відображають корейську вимову.

На походження корейських прізвищ вплинула китайська традиція. Корейські прізвища зазвичай є односкладовими та завжди пишуться попереду імені. Існує і кілька двоскладових прізвищ (найпоширеніші з них - 남궁 і 황보), проте зустрічаються вони вкрай рідко: носії всіх двоскладових прізвищ становлять менше ніж 0,1% всіх корейців. Корейські імена, навпаки, зазвичай складаються з двох складів, хоча можуть бути односкладовими (односкладних імен – приблизно 10-15%).

У Кореї всього використовується близько 250 прізвищ, найпоширенішими з яких є: Кім 김 (21% усіх корейців), Лі 이 (14%), Пак 박 (8%), Чхве 최, Чон 전, Чан 장, Лім 임 і т.д. (Щегель. О. М. 2009). Проте більшість людей з однією фамілією є близькими родичами. Походження корейських прізвищ тісно

пов'язане з корейською історією та географією. Кожне з прізвищ може носити кілька кланів, що ідентифікуються за географічним принципом. Наприклад, найбільш численний клан - це 김해 김씨, тобто клан Кім з міста Кімхе. Наприкінці ХХ століття в Кореї налічувалося понад 3 тисячі кланів, найбільші з яких мали сотні тисяч і мільйонів людей, як, наприклад, 김해 김씨, 전주 이씨, 밀양 박씨. Як і в інших східноазіатських культурах, жінки Кореї зазвичай зберігають своє прізвище після заміжжя, проте діти отримують прізвище батька. Згідно з традицією, кожен клан має публікувати своє генеалогічне дерево (족보) кожні 30 років.

У Кореї існує кілька прізвищ, але при цьому безліч імен. Строго кажучи, фіксованих назв у нашому розумінні в Кореї немає. Корейське ім'я є поєднанням двох ієрогліфів із відповідним значенням. Ворожбити, які зазвичай займаються підбором імен, дотримуються певних правил, але в цілому ієрогліфи можуть поєднуватись один з одним досить вільно. Найбільш відповідними для імен вважаються ті ієрогліфи, які виражають різного роду позитивні якості - мудрість ("хьон"현/賢), красу ("мі"미/美), повагу до батьків ("хьо"효/孝) тощо. Використовуються в іменах і китайські найменування будь-яких тварин, рослин і взагалі предметів матеріального світу – наприклад, тигр ("хо"호/虎), квітка ("хва"화/花), камінь ("сок"석/石), вогонь ("хва"화/火). Втім, до складу корейського імені може увійти практично будь-який із 70 тисяч китайських ієрогліфів – все залежить від обставин та батьківської фантазії.

Ім'я складається з ієрогліфів 한자, проте записується зазвичай на 한글. У Північній Кореї 한자 практично не використовується, але значення ієрогліфів залишилися. Наприклад, склад чхоль (철, 鐵), використовується в імені хлопчиків, і означає «залізо». У Південній Кореї параграф 37 Закону про сімейний реєстр (Family Registry Law) вимагає, щоб 한자 в іменах вибиралася з наперед визначеного списку. Якщо 한자 для імені вибирається не зі списку, до сімейного реєстру воно записується через 한글. У березні 1991 року Верховний суд Південної Кореї опублікував Список ієрогліфів 한자 для використання в іменах,

який дозволяє використовувати для імен разом 2 854 різних ієрогліфів (і 61 альтернативних форм). У 1994, 1997, 2001 та 2005 роках цей список розширювався і тепер він складається з 5038 дозволених ієрогліфів.

Складаються імена зазвичай з двох складів, у поодиноких випадках — з одного чи трьох, як, наприклад, імена політиків Кім Гу (김구) та Йон Кесомун (연개소문). Корейці з прізвищами, що складаються з двох складів, зазвичай мають ім'я, що складається з одного. Якщо ж як приклад взяти імена корейських керівників, то у колишнього південнокорейського президента Но Му Хьона (노무현) ім'я включає ієрогліфи "му" 무/武 (войовничий, хоробрий в бою) і "хьон" 현/鉉 (опора).

Число навіть найпоширеніших "іменних ієрогліфів" вимірюється сотнями. Зрозуміло, що можливі багато тисяч пар таких ієрогліфів, і не дивно, що тезок, людей з однаковими іменами, у Кореї дуже мало. Навіть у тих випадках, коли особисті імена двох корейців звучать однаково, вони зазвичай пишуться різними ієрогліфами (багато ієрогліфів, які в Китаї читаються по-різному, в Кореї вимовляються однаково). Іноді це веде до курйозів. Наприклад, до складу корейського флоту входить підводний човен "Лі Сун Шін". Назва здається цілком логічною – так звали великого корейського флотоводця Лі Сун Шіна. Але, лише ті, хто бачив назву цього бойового корабля в ієрогліфічному (а не фонетичному) записі, знають, що названий він не на честь "того самого" Лі Сун Шіна. Човен названий на честь "іншого" Лі Сун Шіна - теж адмірала, який теж жив у XVI столітті, і теж прославився в боях з японцями. Імена двох флотоводців, які, між іншим, були товаришами по службі та друзями, по-корейськи вимовляються однаково 이순신, але пишуться вони різними ієрогліфами (李純信 і 李舜臣). Тому з повною впевненістю перекласти корейське ім'я можна тільки в тому випадку, якщо знаєш, як воно записується китайською ієрогліфікою.

Попри те, що традиції все ще сильні, починаючи з кінця 1970-х років, деякі батьки дають дітям особисті імена, які є спочатку корейськими словами, які зазвичай складаються з двох складів. Популярні імена, що складаються з

корейських слів - це Ханиль (하늘; "небо"), Арим (아름; "краса"), Кіппим (기쁨; "радість") та Ісил (이슬; "чистота"). Всупереч тенденції уникнень традиційної практики, імена людей все ще записуються в офіційних документах, сімейних генеалогіях і т. д. як на 한글, так і на 한자 (якщо це можливо).

Давньокитайські імена

До поширення системи імен у китайському стилі, корейці мали свою систему імен. За винятком аристократії, більшість корейців у давнину не мали прізвищ. Особисті імена склалися іноді з трьох складів, наприклад, Місахин (미사흔; 未斯欣) або Садахам (사다함; 斯多含). Під впливом китайської культури у першому тисячолітті нашої ери серед корейців набули поширення й прізвища. Спочатку вони з'явилися у ванів (титул правління "король"), потім поширилися серед аристократії та, нарешті, дійшли до простого народу, проте це сталося досить пізно — аж до XIX століття більшість простолюдинів не мали прізвищ.

У давньокорейських державах Когурьо та Пекче часто зустрічалися не китайські прізвища, які часто склалися з двох складів, причому вважається, що більшість із них були топонімами. Згідно з японськими літописами, деякі ієрогліфи, що використовуються для запису прізвищ, вимовлялися не китайською, а корейською. Наприклад, воєвода з Когурьо Йон Кесомун (연개소문; 淵蓋蘇文) в японській хроніці Ніхонсекі з'являється під ім'ям Ірі Касумі (伊梨柯須弥). Вважається, що імена раннього Сілла також репрезентують давньокорейські слова, наприклад, ім'я Пак Хеккосе вимовлялося приблизно як «Пальгонурі» (발거누리), що перекладалося як «яскравий світ».

Протягом корейської історії використання імен еволюціонувало. Стародавні імена, засновані корейською мовою, зустрічалися під час періоду Трьох королівств (57 рік до н. е. — 668 рік н. е.), проте згодом, з ухвалення китайської писемності, вони були витіснені іменами, записуваними китайськими ієрогліфами. Під час періодів впливу монголів та маньчжурів панівна еліта доповнювала свої корейські імена монгольськими та маньчжурськими іменами.

Крім того, під час періоду японської окупації на початку ХХ століття корейцям насильно надавали японські імена.

Японський вплив

Під час японської окупації Кореї (1910—1945) корейців змушували приймати японські імена. У 1939 році, в рамках політики культурної асиміляції (同化政策; дока сейсаку), проведеної генерал-губернатором Кореї Дзіро Мінамі, був виданий Указ № 20 (відомий як «Указ про ім'я»), прийнятий як закон у квітні 1940 року. Він дозволяв (на практиці змушував) корейців приймати японські прізвища та імена. Хоча примус було офіційно заборонено японським колоніальним урядом, на місцях чиновники змушували корейців силою японізувати свої імена, в результаті до 1944 близько 84% населення Кореї мало японські прізвища. Однак багато корейців, близьких до панівної еліти (серед них найбільш відомий Хон Са Ік, генерал Армії Японської імперії), вистояли під цим тиском і зберегли свої національні імена.

Після звільнення Кореї 23 жовтня 1946 року Американським військовим командуванням у Кореї було видано Наказ про відновлення імен (조선 성명 복구령; 朝鮮姓名復舊令), що дозволяє всім корейцям на південь від 38-ї паралелі повернути свої національні імена.

2.2. Чоловічі та жіночі імена у корейській мові.

Чіткої межі між жіночими та чоловічими іменами не існує. Зрозуміло, є ієрогліфи, які найчастіше входять до складу жіночих імен, а є ті, які можна зустріти лише у чоловічих іменах. До "жіночих" відносяться, наприклад, такі ієрогліфи як "мі"美("краса"), "сук"潔("чистота, цнотливість"), "хва"花 ("квітка"). У чоловічих іменах часто зустрічаються ієрогліфи "хо"虎("тигр"), "шік" 石 ("камінь") та деякі інші. Таким чином, Пак Хва Мі (Пак Квітка-краса) – це частіше жінка, а Чхве Хо Сок (Чхве Тигр-камінь) – чоловік. Однак більшість іменних ієрогліфів є нейтральними. Такі ієрогліфи як "хен" 悟 ("мудрість")

можуть з рівною ймовірністю входити до складу і чоловічого, і жіночого імені. Тому визначити на ім'я, чи йдеться про чоловіка, чи про жінку, можна далеко не завжди.

У повсякденному житті люди зазвичай не замислюються про сенс імен, проте, вони перекладають і відображають традиційні уявлення про благо і надії батьків бачити дітей здоровими, щасливими, удачливими, що мають багато переваг. Ось деякі приклади імен: Бінна (빛나) - означає блищати; Че Вон (채원) - може означати збирання, вищипування або колір, тоді як Won часто означає джерело, походження, початок; Дан Бі (단비) - має прекрасне значення солодкий дощ, своєчасний дощ або вітальний дощ; Ин (은) - може означати доброту, милосердя, благодійність або срібло, гроші; Ин Сук (은숙) - поєднує доброту, милосердя чи милосердя з добрим, чистим, добродішним.

Приклади сучасних жіночих імен, що в цілому відображають уявлення про інших, ніж у чоловіків, «чисто жіночих» чеснот. Жіночі імена відрізняються від чоловічих не тільки сенсом. Якщо чоловіки зі звучними й красивими іменами були гордістю Кореї споконвіку, то звучні й красиві реальні імена жінок зазвучали публічно лише останні десятиліття. Аж до кінця минулого століття корейки здебільшого взагалі не мали офіційних, тобто ієрогліфічних, особистих імен. Їх називали або на домашнє прізвисько, або на прізвище (яке вони, виходячи заміж, не змінювали), або на ім'я їх старшої дитини. Імена - точніше, псевдоніми - мали лише кісен або жінки, які займалися літературою та мистецтвом. Зараз ситуація, звісно, змінилася. Однак і в наші дні жінка в Кореї, виходячи заміж, зберігає своє колишнє прізвище.

Історик Йон Гап Су (연갑수), великий знавець ієрогліфіки подумав про імена двох «перших леді» Кореї: Сон Мьон Сун 손명순 (дружини колишнього президента Кім Йон Сама 김영삼) та Лі Хві Хо 이희호(дружини колишнього президента Кім Де Джуна 김대중). Висновки, які зробив Ен Гап Су, здивували навіть його самого: «Мьон Сун — широко поширене ім'я і витонченим із сучасної точки зору не вважається. Однак у поєднанні з досить рідкісним

прізвищем Сон воно набуває милозвучність. Так само ім'я Гап Су поширене в Кореї, у поєднанні з поширеними прізвищами Кім чи Лі — це ім'я здається сільським і нехитрим. Ім'я Хві Хо не відчувається як чисто жіноче. Воно схоже на чоловіче або навіть на щось середнє. Схоже, що в Кореї, як і в Китаї, вибір гарного жіночого імені — справа важча, ніж вибір чоловічого. Мабуть, причина в тому, що імена складаються з ієрогліфів, а ієрогліф «жінка» часто входить у слова з негативним змістом («сварка», «злість», «заздрість» тощо). Кількість ієрогліфів, що відбивають поняття жіночності в позитивному сенсі, обмежена».

Класична середньовічна «Повість про Чхунхян» зберегла вишукано красиві жіночі імена такі як Йон Сим 연심 (серцевина лотоса) та інші. Але це були не реальні, а додаткові, так би мовити, «професійні» імена, які давали кісен на церемонії з нагоди їхньої трудової діяльності.

Навіть імена корейських королев — таємниця, вкрита мороком. Попри те, що у них, як і в інших представниць благородного стану, були реальні імена, після виходу заміж їх звали за назвами палаців, в яких вони мешкали, або особливими титулами. Літописи та хроніки зберегли лише імена їхніх батьків та посмертні титули. До генеалогічних книг батьківського роду дочки не вносилися: замість їхніх імен вписувалися імена їхніх чоловіків. Так само було з заповітами та іншими документами. Навіть якщо майно переходило до жінки, а офіційно право на це вона мала, то в документах фігурувало не її ім'я, а ім'я її чоловіка. Іноді замість імені чоловіка писали назву місцевості, де жила сім'я жінки до того, як вона одружилася.

Отже, вивчення нині старовинних жіночих імен ускладнена справа. Світло на цю проблему проливають щоденники почесних діячів періоду Чосон, де зустрічаються імена дочок. Судячи з них, не завжди, але дівчат називали в будинку просто за номером, що позначає їхнє старшинство: Перша, Друга і т. д., як заведено вважати це в наші дні. Імена дочок склалися за тими ж правилами, що й імена синів. Імена в патріархальному суспільстві були, мабуть, у всіх вільних людей, хоча якість і милозвучність їх залежали, поза сумнівом, від стану,

до якого людина належала, від ступеня його знатності на церемонії з нагоди початку їхньої трудової діяльності.

Раби не мали прізвищ, лише імена. Отримали вони прізвища зі скасуванням рабства та розвитком паспортної системи вже на початку ХХ століття. Тоді ж — у період японського колоніального панування — у корейнок з'явилися нехитрі імена наприклад: Сун Джа 순차(чиста дитина), Мі Джа 미차 (красива дитина) тощо — на японський манір. Джа/Ча 차/자 — корейське читання ієрогліфа «дитина» (по-японськи — ко), яким традиційно закінчуються японські жіночі імена (Мітіко, Ейко і т. д.). Сьогодні таких імен у молоді не зустрінеш навіть у глухому селі. Не завжди задоволені своїми іменами такого роду і жінки старшого покоління.

Імена змінюють не лише з патріотичних міркувань, а й за немилозвучність. Іноді воно викликане недомислом батьків. Скажімо, Сін Джа - цілком нормальне ім'я для представниці старшого покоління, але - якщо її прізвище Пе, то повне ім'я Пе Сін Джа, вимовлене в одне слово, означає «зрадник (배신자) ». Чоловіче ім'я Чхі Гук означає «володар держави», проте якщо прізвище володаря такого імені Кім, то його повне ім'я, вимовлене одним словом — Кім Чхі Гук — означає «суп із квашених овочів (김치국)». Таким чином, прізвище може не тільки покращити сенс імені, а й навпаки, зробити його немилозвучний

Як це не вражає, але буває, що батьки дають і такі імена, спираючись, мабуть, на ієрогліфічне написання і не замислюючись про інший сенс, що виникає при виголошенні імені вголос. Компетентні органи переповнені проханнями про заміну таких імен, проте дають дозвіл неохоче. Виняток робиться в основному для учнів молодших класів, оскільки недогляд батьків щодо імен найчастіше розкривається, коли дитина йде до школи.

Іноді батьки бувають ні до чого. З поширенням англійської мови в останні роки почало здаватися немилозвучний, наприклад, жіноче ім'я Кіль Мі (удача і краса), що звучить як kill me — «вбий мене». Кі Нам (ера чоловіків), Ху Нам

(наступний буде хлопчик), Ка Ман (правильне бажання), Маль Сун (кінець ланцюга) — це деякі зі старовинних жіночих імен, у яких відобразилася досада батьків з приводу того, що у них поспіль народилося кілька дочок, і їхня надія на те, що наступним буде син. (Сеульський Вісник №77 // Корейські імена та парізвища, червень 2003р.)

З утворенням імен пов'язане і ще одне правило - один з ієрогліфів імені у братів завжди збігається - причому це стосується не тільки рідних або, скажімо, двоюрідних братів, але всіх представників одного покоління клану.

У Кореї не заведено звертатися один до одного лише на ім'я. Таке звернення завжди вважалося вкрай фамільярним, а в багатьох ситуаціях просто образливим. На ім'я можуть звертатися один до одного друзі дитинства, на ім'я звать своїх дітей батьки. В останні роки так стали іноді розмовляти один з одним подружжя та коханці - мабуть, під впливом західних традицій. У більшості випадків корейці звертаються один до одного на прізвище або на прізвище та ім'я.

2.3. Корейські прізвища, псевдоніми, прізвиська.

Найдивовижніша особливість Кореї полягає в тому, що це країна людей з однаковим прізвищем. У Кореї використовується всього близько 250 прізвищ, найпоширенішими з яких є: Кім (приблизно 21% усіх корейців), Лі (14%), Пак (8%), Чхве, Чон, Чан, Їм тощо. Проте більшість з них не є близькими родичами. У всій Кореї у 1980-ті роки налічувалося 298 прізвищ. Це не дуже багато, але треба також врахувати, що більш ніж половина всього населення країни носило одне з 10 найпоширеніших прізвищ. За даними проведеного в 1985 р. перепису населення, тоді з 44 мільйонів 420 тисяч корейців прізвище Кім носили 8 млн. 785 тис., Лі - 5 млн. 985 тис., Пак - 3 млн. 436 тис., Чхве – 1 млн. 913 тис. та Чон – 1 млн. 781 тис. осіб. Це означає, що кожен п'ятий кореець носив прізвище Кім, кожен восьмий - Лі. До інших поширених прізвищ належать Кан, Чо, Юн, Чан, Лім, Хан, Сім, О, (чисельність носіїв кожного з цих прізвищ у 1985 р.

перевищувала 600 тисяч осіб). Носії всіх цих прізвищ, разом узятих, становлять 60% населення країни! Ще 38 прізвищ мали від 100 до 500 тисяч носіїв.

Велика кількість однакових прізвищ у Кореї веде до того, що знайти людину за одним прізвищем у Кореї практично неможливо. Усім, хто працював у Кореї, доводилося зіштовхуватися із ситуацією, коли іноземний бізнесмен чи чиновник вимагав від перекладача, щоб той негайно знайшов йому людину у якійсь фірмі спираючись тільки на прізвище. Якщо врахувати те, що у фірмі зайнято, припустимо, 700 осіб, і те, що кожен п'ятий із них, за законами статистики, носить прізвище, наприклад Кім, зрозуміло, що знайти потрібного Кіма серед приблизно 140 кандидатів було, скажімо, м'яко, не дуже просто.

Корейські прізвища, як правило, односкладові (зустрічаються і двоскладові, але дуже рідко). Прізвища у Кореї китайського, ієрогліфічного походження.

З давніх-давен у Кореї склалося негласне, але непорушне правило етикету: за будь-яку ціну уникати вживання особистих імен. Його відобразила граматика, де правила диктують звернення до співрозмовника у третій особі.

У примітках до «Мемуарів принцеси Хегьон» (титул — один із багатьох, даних їй за час тривалого перебування при дворі), перекладач приділяє особливу увагу поясненню до імен. Зокрема, він повідомляє, що, попри те, що Хегьон називає свого покійного чоловіка Кенмогун, тобто назвою його гробниці, він вважав за можливе замінити це ім'я на «принц Садо» як на більш відоме сучасному читачеві. У XVIII столітті імена без прізвища використовувалися майже виключно як вираз презирства, а також щодо когось молодшого, хоча б на покоління. Наприклад, принцеса Хегьон говорить про ворогів своєї сім'ї «Кві Джу» або «Ху Гьом» замість «Кім Кві Джу» і «Чон Ху Гьом», що краще за будь-які слова говорить про негативне ставлення до них. Вона також називає за іменами племінників, але в цьому випадку це означає, що вона їх старша. Водночас вона не називає за іменами своїх молодших братів і сестер, тому що

вони належать до того ж покоління, що вона сама. Вона називає їх "мій старший брат", "мій другий брат", "моя молодша сестра" і т.д.

Натомість імен використовувалися синоніми: назви посад, псевдоніми, найменування спорідненості, почесні, посмертні та додаткові імена. Що становище і рівень освіти людини, то більше в нього було імен.

Читаючи династійні хронологічні таблиці, треба пам'ятати, що наведені в них імена корейських ванів це посмертні храмові королівські імена мьохо, що вписувалися в поминальні таблички й означали найвище визнання заслуг покійних перед Небом і державою. Спадкоємець не мав права вступити на престол до того часу, поки у його попередника не було обрано мьохо. Ці імена несли певну інформацію: закінчення -джо (Тхе Джо, Се Джо, Сун Джо) означало, що цей правитель передав свій трон онуку, а -джон (Чон Джон, Мен Джон, Ко Джон і т. д.) - синові.

Ім'я як покарання. Посмертні імена двох корейських королів династії Лі – Йонсан-гун (연산군) та Кванхе-гун (광해군) – не є почесними. Вони свідчать про те, що ці правителі через свою негідну поведінку, не були почесні мьохо, і що їх поминальні таблички не зберігаються в чонмьо — конфуціанське святилище, яке було засноване на честь померлих ванів та їхніх дружин династії Чосон. Закінчення -гун (король), яке вживалося стосовно звичайних членів королівської сім'ї, і саме по собі було ввічливим і шанобливим.

Кожному корейцеві відома трагічна історія правителя Йонсан-Гуна (1495 - 1506), чия мати - королева Юн, дружина короля Сон Джона (1469 - 1494) - була отруєна за наказом свекрухи. Приводом для страти стала сцена ревнощів, під час якої королева Юн подряпала обличчя чоловікові. Реальною причиною цієї драми була ворожість королеви-матері до своєї невістки й політичні інтриги могутніх кланів при дворі. Син дізнався про обставини смерті матері через кілька років, коли зійшов на трон. Відкриття потрясло його до глибини душі та спонукало до безпрецедентної за масштабами політичної помсти: багато з високопосадовців

було страчено або відправлено на заслання. Другий акт драми отримав у корейській історії назву «갑자사화» (1504 р.). Тоді король знищив усіх, хто мав хоч якесь відношення до смерті його матері. Декілька палацових фрейлін були страчені особливо жорстоко, а свою бабусю — королеву Інсу — Йонсан-гун власноруч бив, хоча вона в той момент уже лежала на смертному одрі. Йонсан-гун мав гарем із 1300 дівчат і молодих жінок, яких його слуги силоміць забирали у батьків та чоловіків. Це жажнуло всю країну. Безчинства короля перейшли усі уявні межі, і 2 вересня 1506 р. його було усунено від трону внаслідок перевороту.

Ім'я як форма політичного протесту. Якщо мьохо було надбанням тільки королів, то у будь-якої освіченої людини було звичайне посмертне ім'я, яке називалося сіхо. Оскільки й королі були освіченими людьми, то у них теж були сіхо, але на відміну від простих смертних, яким відразу після смерті, сіхо обирали родичі або віддані учні, сіхо по-покійному королю відразу після його смерті обирав його наступник. Це ім'я вносилося до поминальної таблички після мьохо.

У період правління в Китаї династії Мін (1364 - 1644), з якою у Кореї були особливо тісні контакти, сіхо для покійного короля призначали китайські імператори, і ці імена писалися на поминальній табличці корейського короля на першому місці - перед мьохо, що було виразом найбільшої шани корейців до Китаю. Коли династія Мін була повалена династією Цін (1644 - 1911), до якої корейці в душі ставилися дещо зверхньо і з упередженням (оскільки вона була маньчжурською, тобто «варварською», скинула споконвічно китайську династію і нав'язала заступництво Кореї — «маленькому Китаю»), корейці припинили вписувати призначені цінським імператором сіхо в поминальні дощечки королей, висловивши цим своє ставлення до «варварів».

Ім'я як знаряддя політичної боротьби. Різновидом посмертного імені було хвехо, яке дарувалося королю (чотири ієрогліфи) або королеві (два ієрогліфи) через довгий час після їхньої кончини, якщо потрібно з якоїсь причини (зазвичай політичної) відродити пам'ять про заслуги або чесноти покійного /покійної. З

нагоди обдарування хвехо виготовлялася нова поминальна табличка, у палаці влаштовували великий бенкет, видавали нагороди чиновникам.

Згодом хвехо стали давати як після смерті, а й за життя панівної особи. Вважалося, що це зміцнює авторитет центральної влади у власних очах народу. Особливо широко користувався хвехо з цією метою король Йон Джо 영조 (1725 – 1776), час правління якого увійшов до історії як «період ренесансу королівської влади в Кореї». Спеціальні чиновники становили для Йон Джо почесні імена і регулярно їх йому подавали, про що повсюдно повідомлялося. В результаті, коли король помер, на його поминальній дощечці було хвехо з 40 ієрогліфів.

Варто відкрити будь-яку родовідну книгу або енциклопедію, щоб побачити, що у будь-якої згадуваної там людини обов'язково вказується кілька імен і псевдонімів, які вона отримувала в міру зміни обставин її життя і суспільного становища. Ось деякі з імен автора корейської писемності короля Се Джона: мьохо - Се Джон; ім'я, дане при народженні - То; ча - Вон Джон (вища справедливість); понхо (титул, що присвоюється родичам короля і заслуженим підданам) - Чхуннен-тегун (Великий князь відданості та спокою); сіхо - Чан Хон (суворий закон); нинхо (посмертне ім'я, що дається за назвою гробниці) - Єннин (квітка могила). Вказується обов'язково місце походження предка (пон).

При знайомстві питання про пон обов'язкове. Пон - це батьківщина засновника роду, прабатька. Якщо прізвище відображає кровноспоріднену приналежність по батьківській лінії та втілює безперервну наступність у часі, то пон більше є поняттям географічним, що прив'язує джерело клану, роду до певного місця. За даними перепису населення 1995 р. у Республіці Корея проживають представники 249 прізвищ. Прізвище Кім носить 21,9% населення, Лі - 14,9%, Пак - 8,5%, Чхве - 4,8%. Це означає, що родичі зв'язують значну частину населення. Але не всі Кіми чи Паки – родичі. Люди з одним прізвищем, але з різних місць походження предка родичами не вважають і можуть укладати між собою шлюби. Але якщо прізвище і пон однакові, то люди вважаються родичами навіть у тому випадку, якщо їхні родоводи перетнулися тисячу років

тому. У Кореї живуть кілька тисяч сімей, де чоловік і дружина перебувають у такій «спорідненості» між собою. Ці шлюби ніколи не визнавали офіційно, а діти від них вважалися незаконнонародженими. У наші дні законодавство переглянуто. Раз на кілька років оголошується амністія, і держава надає таким подружжям можливість протягом певного часу офіційно оформити свої відносини, у тому числі й зареєструвати дітей.

Пон грає найважливішу роль в уточненні не тільки родової приналежності людини, але і її соціального становища, бо пони бувають «хороші» і «погані». Прізвища та пони утворюють різні поєднання такі як: одне прізвище - один пон; одне прізвище - різний пон; різні прізвища - один пон; різні прізвища - різний пон. Ці поєднання пов'язані з уявленнями про соціальний поділ. Деякі з них належать лише почесним родам. Якись свідчать про низьке походження.

Система прізвищ і понів прийшла до Кореї з Китаю в VII столітті, коли представники королівського роду та вищі шість розрядів бюрократії держави Сілла отримали перші прізвища: Пак, Сік, Кім + Лі, Чхве, Чон, Сон, Пе, Сіль. На початку династії Коре (X ст.) прізвища і пони призначалися зверху кожної людини, що служила. На початку XV століття всі жителі Кореї, крім волоцюг, мали пон, який зазвичай збігався з місцем проживання.

Поступово склалася ієрархія понів. Місто було почесним, але якщо це був острів, селище — такий пон намагалися поміняти. Прагнучи завадити цьому, держава видала указ у тому, що пон вільного селянина обов'язково збігається з місцем проживання. Щоб уникнути міграцій, пов'язаних зі зростанням міст, зрощенням повітів та селищ, зникненням одних та виникненням інших житлових пунктів, це рішення неодноразово підтверджувалось згодом. Система понів зіграла велику роль у закріпленні розподілу населення за районами та станами, також забезпечувала збір податків.

І прізвища, і пони виникли як втілення класової власності та символ соціального стану. Вони залишаються втіленням «родовитості» у свідомості

людей і сьогодні. Об'єднання людей «одне прізвище — один пон» було формою соціального поділу, в якій тяжіла ідея родової винятковості. Прізвища і пони одного порядку, одного рівня утворювали стани, визначали місце належали до них людей у суспільстві.

Ча — додаткове ім'я, яке давалося людині в момент його вступу в пору зрілості. У чоловіка ця пора наставала у 20 років після церемонії, що означала досягнення повноліття. У жінки — коли вона «встромляла шпильку в зачіску», тобто виходила заміж. Ча жінки зазвичай вказувало на її «порядковий номер» серед сестер: пек (старша), чун (наступна), сук (про третю), ке (про четверту) і т. д. Ча чоловіка не тільки враховувало його «порядковий номер» серед братів, але мало бути красивим і складати відповідну смислову пару його реальному імені. Ча складався з двох ієрогліфів. У ча братів, як і в їхніх власних іменах, один ієрогліф повторювався.

За старих часів звернення до старшого на ім'я вважалося порушенням усіх пристойностей. Під час зустрічі старший молодшому не представлявся. Передбачалося, що молодший сам має якимось чином знати, з ким має справу. Своє власне ім'я він повідомляв старшому при знайомстві, але й той не поспішав використати його в розмові. Звертаючись до молодшого або ровесника, він використовував ча. Тільки батьки та вчителі називали своїх дітей та учнів їх власними іменами. Ці правила спілкування зберігаються і сьогодні з тією лише різницею, що в наші дні замість них, звертаючись до чоловіків, використовують найчастіше назву їхніх службових посад або титули. У старовинних документах нерідко писали про людей, не згадуючи їхні власні імена, повідомляючи тільки ча. Тому ча продовжують вивчати й сьогодні — головним чином, історики.

Хо – псевдонім. У Кореї перші хо виникли під час Трьох держав. Вони діляться на ахо (почесне прізвище) і танхо (кланове прізвище, яке найчастіше присвоювалося главі будинку). У «Записках самітника на прізвище Біла хмара» письменника Лі Гюбо говориться, що хо могло позначати місце проживання, якась ознака, якою людина володіла або набула. Його могли давати за метою, до

якої людина прагнула або якої досягла. Хо могло бути назвою місця, де людина проживає або проживала (у випадку з Лі Гюбо «Біла хмара» була назвою буддійського храму в горах у провінції Канвондо). Іноді це була назва річі, яку людина особливо любила. Тому, щоб сьогодні правильно перекласти хо, треба знати історію та привід його присвоєння. Хо можна було обрати самостійно. Іноді його давали батьки, друзі, вчителі. Бувало, що одна людина мала кілька хо.

Найбільше хо за всю історію Кореї мав, мабуть, конфуціанський вчений XIX століття, діяч руху «за реальні науки» Кім Джонхі — 503. Як пояснює його біограф О Джебон, кожне з цих імен несло своє смислове навантаження. Скажімо, коли Кім Джонхі перебував у засланні та смутку, його називали Ногу (Стара чайка), коли жив біля води — Хедан (Павільйон біля моря) тощо. Були серед його хо і такі, які були дані через випадкову подію або жартома, наприклад його прозвання Чхвемен ноін означало «Старець, що їв локшину».

За старих часів хо були ієрогліфічними. Іноді вони склалися з великої кількості знаків. Наприклад, одне з двадцяти хо сучасного поета Кім Санок складається з шести знаків. З настанням XX століття і розвитком національно-визвольного руху, зростанням національної самосвідомості люди стали складати свої хо з суто корейських слів, іноді дуже стародавніх і давно вже не вживали. Це був свого роду шик. У видатного лінгвіста, Чу Сігьона, було хо Ханхінсем (Велике джерело). Один його колега - Лі Йонгі - називав себе Карам (Потік). Збереглися щоденникові записи Лі Йонгі, де пояснює зміст свого хо: «Карам означає «потік» і є словом споконвічно корейським. Коли багато струмків збігається разом, виходить потік, невичерпний і вічний. Він не океан, а й не струмок. Він тече серед гір і долин, зволожуючи ґрунт та створюючи гармонію у природі».

Нині хо вживається рідко. Найчастіше використовується пхільмьон(필명), тотожний поняттю «літературний псевдонім». Як підкреслює «Енциклопедія корейської національної культури», «через хо ми пізнаємо смаки та схильності гідних людей минулого, і буде добре, якщо такі схильності збережуться й надалі».

З погляду цієї сукупності й треба розуміти корейське прислів'я «Вмирає тигр — залишає шкуру, вмирає людина — залишає ім'я». (Пак Ір. «Що у твоєму імені кореєць ...» Коре Ільбо, з 10, 1998 р.)

Висновок до Розділу 2

Було виявлено специфіку системи антропонімів корейської мови та досліджено аетропоніміку Кореї. Також було досліджено та виведено зв'язок антропонімики Китаю і Кореї, з причин великого впливу давньокитайської мови та ієрогліфічного письма на буденне життя корейців. Через це, у корейській мові існує два різних шляхи походження слів: споконвічно корейські та похідні від китайської мови. З плином часу корейські імена змінювались. Перші імена які з'явилися у хроніках, відносились до періоду Трьох держав.

Під час японської окупації корейців змушували приймати японські імена. Та після звільнення Кореї було видано Наказ про відновлення імен (조선 성명 복구령; 朝鮮姓名復舊令).

У ході дослідження було виявлено найпоширеніші імена та прізвища у Кореї, їх історію та походження.

ВИСНОВОК

1. У ході роботи було з'ясовано наймасовіші в Кореї прізвища. У Кореї використовується всього близько 250 прізвищ, найпоширенішими з яких є: Кім (приблизно 21% усіх корейців), Лі (14%), Пак (8%), Чхве, Чон, Чан, Їм тощо. За даними проведеного в 1985 р. перепису населення, тоді з 44 мільйонів 420 тисяч корейців прізвище Кім носили 8 млн. 785 тис., Лі - 5 млн. 985 тис., Пак - 3 млн. 436 тис., Чхве – 1 млн. 913 тис. та Чон – 1 млн. 781 тис. осіб. Це означає, що кожен п'ятий кореець носив прізвище Кім, кожен восьмий - Лі. До інших поширених прізвищ належать Кан, Чо, Юн, Чан, Лім, Хан, Сім, О, (чисельність носіїв кожного з цих прізвищ у 1985 р. перевищувала 600 тисяч осіб). Носії всіх цих прізвищ, разом узятих, становлять 60% населення країни! Ще 38 прізвищ мали від 100 до 500 тисяч носіїв.

2. Також ми з'ясували, що період середньовіччя на формування корейської лексики взагалі та антропонімії зокрема, значний вплив зробили веньянь (давньокитайська мова) та китайська ієрогліфічна писемність. Давньокитайські слова в результаті тривалого розвитку "в рамках" корейської мови, стали органічною частиною його словникового складу. Таким чином, у корейській мові існують два різні за походженням типи слів: споконвічно корейські та вихідні до китайського коріння. Ця особливість проявляється і в корейській антропонімії, причому в одних випадках взяли гору слова китайського кореня, а в інших - слова споконвічно корейські.

3. Було з'ясовано, що корейські імена з часом змінювалися. Перші імена, що з'явилися в хроніках, належать до періоду ранніх трьох королівств, тоді на Корейському півострові був сильний вплив китайської культури, оскільки Китай згодом став панівною силою в регіоні. Зміни тривали під час наступних періодів корейської історії - держави Об'єднане Сілла, династій Корьо та Чосон. Ономастика є міждисциплінарною областю знання, дослідження якої мають величезне теоретичне і практичне, прикладне значення, як подальшого розвитку багатьох гуманітарних дисциплін, так чисто практичних цілей картографії та бібліографії. Попри те, що власні імена і пов'язані з ними проблеми вже давно

займали вчених, ономастика порівняно недавно оформилася в самостійний розділ мовознавства, що володіє власним колом питань і методів дослідження. Об'єкт цієї дисципліни обумовлює її основні характеристики: міждисциплінарність та поділ на велику кількість підрозділів та рівнів. Імена власні в корейській мові залишаються до кінця не вивченими та в обсязі даної роботи повністю охопити всі особливості власних назв неможливо.

ANNOTATION

Modern anthroponymy is part of the great linguistic science of onomastics. In its turn, onomastics studies proper names and titles, their functioning and structure, the main regularities of their formation, changes and development. From the very beginning of its appearance, onomastics was considered a part of history and linguistics. Subsequently, two main approaches in scientific research on onomastics appeared.

The separation of onomastics into a separate science took place in the second half of the XIX century - the first half of the XX century. At the same time, dictionaries of proper names and titles were created. Modern onomastics is the result of long-term cultural and linguistic activity of people. The smallest part of onomastics is the proper name, or onim. It is important to distinguish an onym from a purely proper name. Although they are often identified with proper names, it has a more homonymous meaning. They contain both purely proper names (anthroponyms) and proper names (toponyms). From this it follows that an anthroponym or a toponym are onyms with a narrower meaning. They can not only identify the named person or object, but also contain information about the historical era in which the name originated, the ethnic group in which the name was formed, the language in which the name was created and much more.

Anthroponymics is the largest part of onomastics. It is the main core of onomastic science. Like onomastics, anthroponymic science is often classified as a special historical discipline. This is due to the fact that people's proper names carry not only an identifying role, but also reflect the cultural and historical heritage of the people. A Korean name consists of a surname, as a rule, it is always one syllable, and a name, usually two syllables that follow the name (but it happens that the name also consists of one syllable). When women get married, they do not take the husband's surname, but the children will receive the father's surname. The origin of Korean surnames was influenced by Chinese tradition. Korean surnames are usually monosyllabic, and they are always written before the first name. Korean names, on the other hand, usually consist of two syllables, although they can also be monosyllabic. The most amazing

feature of Korea is that it is a country of people with the same last name. Only about 250 surnames are used in Korea.

In Korea, there are several surnames, but at the same time many names. That is, there are simply no fixed names in our understanding in Korea. A Korean name is a combination of two hieroglyphs with a corresponding meaning. The name consists of hieroglyphs, but is usually written in Korean (hangul). If the character for the name is not chosen from the list, it is written in Hangul in the family register. Before the spread of the Chinese-style naming system, Koreans had their own naming system. Except for the aristocracy, most Koreans in ancient times did not have surnames. Throughout Korean history, the use of names has evolved. Ancient Korean-based names were found during the Three Kingdoms period, but later, as the Chinese script was adopted, they were supplanted by names written in Chinese hieroglyphs. During periods of Mongol and Manchu influence, the ruling elite supplemented their Korean names with Mongolian and Manchu names. In addition, during the period of Japanese occupation in the early XX century, Koreans were forcibly given Japanese names.

There is no clear line between male and female names. Of course, there are hieroglyphs that are most often included in female names, and there are those that can only be found in a male name. In everyday life, people usually do not think about the meaning of names, however, they are translated and reflect traditional ideas about the good and hopes of parents to see children healthy, happy, lucky, with many advantages. In Korea, it is not customary to address each other by name only. Such an address has always been considered familiar, and in many situations simply insulting. Childhood friends can address each other by name, parents call their children by name. People's proper names and surnames also convey information, only this information is of a special kind. It is connected with the traditions, history, culture of the people, with the realities of their modern life.

Ключові слова: антропоніміка, ономастика, антропонімічна система, імена, прізвища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Агеєва Р. А., Подольська Н. В. Ономастика. Проблеми та методи. (Матеріали до 13 міжнародного ономастинго конгресу), М., 1978

Актуальні питання антропоніміки : зб. матеріалів наук. читань пам'яті Ю. К. Редька / відп. ред. І. В. Єфименко. – К. : Видав. дім «Академперіодика» НАН України, 2005. – 272 с.

Антонюк О. В. Лексико-семантична група прізвищ за фізичними ознаками людини (на матеріалі антропонімії Донец. обл.) / О. В. Антонюк // Вісник Донец. ун-ту. Серія Б : Гуманітарні науки. – Донецьк, 1999. – № 2. – С. 104–107.

Бачинська Г. Основи прізвищ як джерело вивчення власних імен людей / Г. Бачинська // Вісник Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. у-ту, 2011. – Вип. XXIX–XXXI. – С. 261–263.

Белей Л. Природа особових імен та їх відтворення засобами чужої мови / Л. Белей // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. - 2016. - Вип. 21. - С. 198-202.

Власні імена людей : слов.-довід. / Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська ; ред. В. М. Русанівський; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. – 3-тє вид., випр. – Київ: Наук. думка, 2005. – 334 с. : іл.

Джарилгасинова Р. Ш. Антропонімічні процеси у корейців Середньої Азії та Казахстану// Власні імена у минулому, теперішньому та майбутньому. Мю, 1970, с. 143-146

Дзира Я.І. Антропоніміка [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України.

Зубко А. Українська ономастика: здобутки і проблеми / А. Зубко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. - 2007.

Ім'я громадянина // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. - Т. 2 : Д - Й. - 744 с

Ким Г. Н. Антропонімія корейців// Імена народів Казахстану. Алм-Ата, 1990, с. 77-90

Ким О. До вивчення антропонімії корейців// Ономастика Сходу, М. 1980, с. 59-62

Кирилюк О. Л. Кіноніми Кіровоградщини: особливості вибору кличок та способи їх творення / О. Л. Кирилюк // Ономастичні науки. – 2006. - №1. - С. 46-49. – Бібліогр.: 9 назв. – укр.

Кравченко Л. О. Українська ономастика: антропоніміка: навч. посіб. / Л. О. Кравченко. – К. : Знання, 2014. – 240 с.

Лінгвістичний статус етронімів: типологічні паралелі // Нова філологія. Збірник наукових праць. - Запоріжжя: ЗНУ, 2010. - № 40. - С. 197 – 204.

Лінгвістичний статус етронімів: типологічні паралелі // Нова Філологія. Збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. - №40. – с. 197-204

Олійник Т. С. Семантичні та функціональні характеристики символічних власних імен в сучасній англійській мові: Автoеф. дис. ... канд. філолог. наук: 10.02.04 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка . – К., 2001. – 21 с.

Падалка Р. М. Антропоніми роману «Сірій» А. Федя / Р. М. Падалка // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. - 2014. - Вип. 43. - С. 229-231

Пак Ір. Що у твоєму імені корєць ... // Корьо Ільбо, 1998 р., с. 10

Попова А. В. Нікнейм як основний засіб самопрезентації віртуальної особистості в інтернет-комунікації: семантична природа та класифікація (на матеріалі української мови) / А. В. Попова // Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. - 2017. - Вип. 33-34. - С. 49-58.

Прізвище // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] /ред. кол. Ю.С.Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] - К.: Українська енциклопедія ім.М.П.Бажана, 2003. - Т.5: П - С.- 736 с.

Сеульський Вісник №77 // Корейські імена та прізвища, 2003

Сеульський вісник №77// Корейські імена та прізвища.// Про російські транскрипції корейських імен, 2001-2003

Словник української мови: в 11 томах. – Том 8, 1977. – С. 373.

Теорія і методика ономастичних досліджень /. А. В. Супераньскв — Видання 2 — М.: Видавництво ЛКІ, 2007. — 256 с.

Чучка П. П. Андронім // Українська мова : енциклопедія. - К. : Українська енциклопедія, 2000. - ISBN 966-7492-07-9. - С. 26.

Чучка П. П. Прізвисько // Українська мова : енциклопедія. - К. : Українська енциклопедія, 2000. - С. 494.

Щегель. О. М. Практична транскрипція корейських імен. Українською мовою: порівняння проблем і пропозиції, 2009, с. 76-87